משניות מבוארות מסכת סנהדרין פרק ז

כ"ו אדר

פרק ז א) נגמר הדין לחובה מוציאין אותו לסקלו, בית הסקילה היה חוץ לבית דין רחוק מבית דין (שמא בעוד שמוליכין אותו ימצאו לו זכות ויפטר), שנאמר (ויקרא כד, יד) "הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה". אחד עומד על פתח בית דין והסודרין דגל גבוה בידו (תפארת ישראל) להנף להניף, והוא סימן לחזירו אדם אחד רוכב על הסוס רחוק מכאן מתרחק מזה שהסודרין בידו מלא עיניו, כדי שיהא רואהו, והא דלא עמד עם הסודרין במקום גבוה ויראוהו המבינים, ולא נצטרך לסוס, משום שהוא צריך להיות סמוך לבית דין, שאם יש עליו זכות שימנע מיד. אומר אחד בבית דין יש לי ללמד עליו זכות, הלה שעומד על פתח בית דין, מניף בסודרין והסוס רץ ומגמיד עד שיתקרא בית דין אם יש מפש בדבריו, ואפילו הוא עצמו אומר יש לי ללמד על עצמי זכות, מחזירין אותו, אפילו ארבעה וחמשה פעמים ואפילו יותר מזה ובלבד שיש מפש בדבריו, קצת ראיה הדומה לזכות, ומפרש בגמרא ואלו הסוקלין מנין הם יודעים אם יש מפש בדבריו, אלא פעם ראשונה ושניה מחזירין אותו אפילו אין מפש בדבריו שפא מחמת הפחד נסתתמו שלעולתיו ואולי תתישב דעתו עליו, ומפעם שלישית מסורין לו שני תלמידי חכמים שיעיינו אם יש מפש בדבריו שאז מחזירין אותו ואפילו הרבה פעמים. מצאו לו זכות פטרוהו ואם לאו יצא לסקל, וכרוז יוצא לפניו איש פלוני בן פלוני יוצא לסקל על שעבר עבירה פלונית, ופלוני ופלוני עדיו שעבר עבירה פלונית ביום פלוני במקום פלוני, דאם יש מי שיכולין להזמם יבואו להזמם כל מי שיודע לו זכות יבא וילמד עליו. **ב)** היה רחוק מבית הסקילה כעשר אמות אומרים לו התודה, שכן דרך המומתין שהם מתודים, שכל המתודה יש לו חלק לעולם הבא, שכן מצינו בעכן (יהושע ז, יט) שאמר לו יהושע "בני שים נא כבוד לה' אלהי ישראל ותן לו תודה וגו' (שם כ) "ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי ולה' אלהי ישראל) וכתוב וכתוב וגו'. ומפני שכפר לו דוד", שנאמר (שם כה) "ויאמר דוד הושע נא בעדתנו ישכן בעבר ביום הזה", היום הזה אתה עכור לעולם הבא. ואם אינו אתה עכור לעולם הבא. ואם אינו מתעדנים, שכל המתודה יש לו חלק לעולם הבא, שכן מצינו בעכן (יהושע ז, יט) שאמר לו יהושע "בני שים נא כבוד לה' אלהי ישראל ותן לו תודה וגו' (שם כ) "ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי ולה' אלהי ישראל) וכתוב וכתוב וגו'. ומפני שכפר לו דוד", שנאמר (שם כה) "ויאמר דוד הושע נא בעדתנו ישכן בעבר ביום הזה", היום הזה אתה עכור לעולם הבא. ואם אינו אתה עכור לעולם הבא. ואם אינו יודע להתודות אומרים לו אמר תנא מיתתי בפרה על כל עונותי. רבי יהודה אומר אם היה יודע שהוא ממזם תנא מיתתי בפרה על כל עונותי חוץ מעון זה, אמרו לו חכמים לרבי יהודה אם כן יהו כל אדם אומרים כך כדי לנקות את עצמן מן הבריות ויוציאו לעז על הדיינים ועל העדים. **ג)** היה רחוק מבית הסקילה כעשרה אמות, מפשיטין אותו את בגדיו. היאיש מכסין אותו מלפניו ומאחריו. דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים היאיש נסקל מכסין אותה מלפניו ומאחריו, דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים היאיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה משום בזיונה. **ד)** בית הסקילה היה גבוה שתי קומות של אדם, והוא שש אמות, ועולין לשם הרוצה ושתי עדיו (רמב"ם), ומפיל מגשם לקרע, אחד מן העדים הוחפו על מתניו שלא ישפכ קרקנו ופניו למעלה, שאם שוכב קרקנו הוא מגבה יותר, נחפך שלו לבו הופכו על מתניו, אם מת בה בהפלה לבד יצא, ואין צריך לסוקלו באבנים, מדכתיב (שמות יט, יג) "כי סקול יסקל או ירה יירה" דלכתחלה בעינן תרוייהו, ומדכתיב "או" לחלק, אם מת בדחיה יצא. ואם לאו עד השני טוטל את האבן ונותנה שני לבו, ומפרש בגמרא אבן משא שני בני אדם נטלו שני העדים הראשון שומט את ידו והשני משליכו בכח, שעשנים המשליכין אחד מעכב את השני, אם מת בה יצא ואם לאו רגימתו בכל ישראל, שנאמר (דברים יז, ז) "יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה". כל הנסקלין נתלין דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים אינו נתלה אלא המגדף והעובד עבודה זרה, דכתיב ביה (במדבר טו, ל) "את ה' הוא מגדף". היאיש אותו אותו פניו כלפי העם, והאשה פניה כלפי הערב, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים היאיש נתלה ואין האשה נתלית, דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים, היאיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה: **ד)** בית הסקילה היה גבוה שתי קומות. אחד מן העדים דוחפו על מתניו, נהפך על לבו, הופכו על מתניו. אם מת בה, יצא. ואם לאו, השני נוטל את האבן ונותנה על לבו. אם מת בה, יצא. ואם לאו, רגימתו בכל ישראל, שנאמר (דברים יז) יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה. כל הנסקלין נתלין, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, אינו נתלה אלא המגדף והעובד עבודה זרה. היאיש תולין אותו פניו כלפי העם והאשה פניה כלפי הערב, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, היאיש נתלה ואין האשה נתלית. אמר להן רבי אליעזר, שמונים נשים שמעון בן שטח תלה נשים באשקלון. אמרו לו, שמונים נשים תלה ואין דנין שנים ביום אחד. כיצד תולין אותו, משקיעין את הזורה בארץ והערב יוצא ממנה, ומקיפה שתי ידיו זו על גבי זו ותולה אותו דרך שהתבחין עושין. ומתירה אותו מיד. ואם לן, עובר עליו בלא תעשה, שנאמר (דברים כא) לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו (ביום ההוא) כי קללת אלהים תלוי וגו'. כלומר, דהעץ שתולין אותו נקבר עמו מ"קבור תקברנו" מתירין אותו מיד. ואם לן עובר עליו בלא תעשה, שנאמר (שם) "לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו וגו' כי קללת אלהים תלוי וגו'", כלומר

כ"ו אדר

מפני מה נה תלוי, מפני שברך את ה', ונמצא שם שמים מתחלל, שמזכיריו שקוה בא עליו בעונו שכיבה מה הלשון אומרת באיזו לשון שכיבה קובלת שקרא מתונגע עליו בכיבול קללי מראשי ראשי כבד עלי, כמו אמרם שהוא עניי. אם הן המקום מצטער על דמם של רשעים שנשפך קל וחומר על דמם של צדיקים. ולא זו בלבד הינו לא רק המלין מת שנתלה עובר בלא תעשה, אלא כל המלין על הכתל ותולה בלא תעשה, כדילייף בברייתא מדכתיב (שם) "קבור תקברנו" מרבוי דתקברנו, אבל לא תלין, כדי להבא לו ארון ותכריכין, אינו עובר עליו. וכן הדין אם הלינו שיבואו ויתאפסדו קורבין. ולא היו קוברין אותו הינו שנתגרע על פי בית דין לא היו קוברין אותו בקברות אבותיו לפי שאין קוברין אצל אצל שתי בתי קברות היו מתקנין לבית דין, אחת לנהרגין ולנחנקין, שהם הקלות, אבל לנסקלין ולנשרפין, שהם החמורות, לפי שאין קוברין מי שנתקבר במיתה חמורה אצל מי שנתחייב במיתה קלה, ומהלכה למשה מסיני למדנו שאין צריכין רק שנים ולא ארבע. **ו)** נתעכל הבשר העצמות ונשלשלו העדים, כלומר שאין בלבנו עליכם כלום, שדין אמת דנתם. ולא היו מתאבלין, אבל אוכלין, שאין אבינות אלא בלב: **פרק ז א** ארבע מיתות נמסרו לבית דין, סקילה, שרפה, הרג, וחנק. רבי שמעון אומר, שרפה, סקילה, חנק, ורגום. זו מצות הנסקלין: **ב** מצות הנשרפין, היו משקיעין אותו בבוץ עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך בו צואר על צוארו. זה מושך אצלו זה מושך אצלו עד שפותח את פיו, ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו. רבי יהודה אומר, אף הוא מת בידם הן מתים מקימין מן מצות שרפה, אלא פותחין את פיו בצבצת שלא בטובתו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו. אמר רבי בן צדוק, מעשה בבת כהן אחת שזנתה, והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה. אמרו לו חכמים עשו כך מפני שלא היה בית דין של אותה שעה בקי בדין. שהיו צדוקין שאין להם דורשין חכמים, וגזרה שלא יאמרו הרי הפסוק כמשמעו. **ג)** מצות הנחנקין מן מיתה מצות הנסקלין, כיצד יוצא בית דין מתיחין את האיש בסיף בדרך שהמלכות עושה, רבי יהודה אומר נוחל הוא זה שהורגו מנעמד ונופל אלא מניחין את האיש על הסדן עץ קצה שהוא תקוע בארץ וקוצץ בסופיה בסכין בדול, אמרו לו חכמים אין מיתה מנולת מן, שנראה שמקצצה בשר בהמה, ומפרש בגמרא דסוכר רבי יהודה דאסור בסיף משום "ובחקותיהם לא תלכו" (ויקרא יח, ג). וחכמים סברי דכיון דכיון סיף בתורה, דכתיב (שמות כא, כו) "נקם ינקם" דכתיב (ויקרא כו, כה) "חרב נקמת נקם ברית" לאו מינה ומינה נמרינן. מצות הנחנקין כיצד היו משקיעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך בו צואר על צוארו, זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שנפשו יוצאה: **ד** אלו הן הנסקלין, הבא על האם, ועל אשת האב, ועל הבלה, ועל הזכור, ועל הבהמה, והאשה המביאה את הבהמה עליה, והמגדף, והעובד עבודה זרה, והנותן מזרעו למלך. (וסובר האי תנא מלך לאו עבודה זרה הוא, אלא מנהג הגויים, ולכך תני גם מלך וגם עובד עבודה זרה), ובעל אוב ויידעוני הם מפורשים להלן, והמחלל את השבת והמקלל אביו או ואמו בשם, והבא על נערה המארסה, והמסית את היחידים, והמדיח לרבים לעבוד עבודה זרה, והיינו מדיחי עיר הנידחת, והמכשף, ובן סורר ומורה.

כ"ז אדר

מפני מה נה תלוי, מפני שברך את השם, ונמצא שם שמים מתחלל: **ה** אמר רבי מאיר, בזמן שאדם מצטער, (כביכול) קללי מראשי, קללי מזרועי. אם כן המקום מצטער על דמם של רשעים שנשפך, קל וחומר על דמם של צדיקים. ולא זו בלבד (אמרו), אלא כל המלין את מתו, עובר בלא תעשה. דלינו לכבודו להבא לו ארון ותכריכים, אינו עובר עליו. ולא היו קוברין אותו בקברות אבותיו, אלא שני בתי קברות היו מתקנין לבית דין, אחד לנהרגין ולנחנקין ואחד לנסקלין ולנשרפין: **ו** נתעכל הבשר, מלקטין את העצמות וקוברין אותן במקומן. והקרובים באים ושואלין בשלום הדיינין ובשלום העדים, כלומר שאין בלבנו עליכם כלום. שדין אמת דנתם. ולא היו מתאבלין, אבל אוכלין, שאין אבינות אלא בלב: **פרק ז א** ארבע מיתות נמסרו לבית דין, סקילה, שרפה, הרג, וחנק. רבי שמעון אומר, שרפה, סקילה, חנק, ורגום. זו מצות הנסקלין: **ב** מצות הנשרפין, היו משקיעין אותו בבוץ עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך בו צואר על צוארו. זה מושך אצלו זה מושך אצלו עד שפותח את פיו, ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו. רבי יהודה אומר, אף הוא מת בידם הן מתים מקימין מן מצות שרפה, אלא פותחין את פיו בצבצת שלא בטובתו ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו. אמר רבי בן צדוק, מעשה בבת כהן אחת שזנתה והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה. אמרו לו חכמים עשו כך מפני שלא היה בית דין של אותה שעה בקי בדין. שהיו צדוקין שאין להם דורשין חכמים, וגזרה שלא יאמרו הרי הפסוק כמשמעו. **ג)** מצות הנחנקין מן מיתה מצות הנסקלין, כיצד יוצא בית דין מתיחין את האיש בסיף בדרך שהמלכות עושה, רבי יהודה אומר נוחל הוא זה שהורגו מנעמד ונופל אלא מניחין את האיש על הסדן עץ קצה שהוא תקוע בארץ וקוצץ בסופיה בסכין בדול, אמרו לו חכמים אין מיתה מנולת מן, שנראה שמקצצה בשר בהמה, ומפרש בגמרא דסוכר רבי יהודה דאסור בסיף משום "ובחקותיהם לא תלכו" (ויקרא יח, ג). וחכמים סברי דכיון דכיון סיף בתורה, דכתיב (שמות כא, כו) "נקם ינקם" דכתיב (ויקרא כו, כה) "חרב נקמת נקם ברית" לאו מינה ומינה נמרינן. מצות הנחנקין כיצד היו משקיעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך בו צואר על צוארו, זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שנפשו יוצאה: **ד** אלו הן הנסקלין, הבא על האם, ועל אשת האב, ועל הבלה, ועל הזכור, ועל הבהמה, והאשה המביאה את הבהמה עליה, והמגדף, והעובד עבודה זרה, והנותן מזרעו למלך. (וסובר האי תנא מלך לאו עבודה זרה הוא, אלא מנהג הגויים, ולכך תני גם מלך וגם עובד עבודה זרה), ובעל אוב ויידעוני הם מפורשים להלן, והמחלל את השבת והמקלל אביו או ואמו בשם, והבא על נערה המארסה, והמסית את היחידים, והמדיח לרבים לעבוד עבודה זרה, והיינו מדיחי עיר הנידחת, והמכשף, ובן סורר ומורה.

פרק ז א) נגמר הדין לחובה מוציאין אותו לסקלו, בית הסקילה היה חוץ לבית דין, שנאמר (ויקרא כד) הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה. אחד עומד על פתח בית דין והסודרין דגל גבוה בידו, ומניף בסודרין והסוס רץ ומגמיד, מחזירין אותו עד צמצי זכות, מחזירין אותו אפילו ארבעה וחמשה פעמים, ובלבד שיש מפש בדבריו. מצאו לו זכות, פטרוהו, ואם לאו, יוצא לסקל. וכרוז יוצא לפניו, איש פלוני בן פלוני יוצא לסקל על שעבר עבירה פלונית ופלוני ופלוני עדיו, כל מי שיודע לו זכות יבא וילמד עליו. **ב)** היה רחוק מבית הסקילה כעשר אמות אומרים לו התודה, שכן דרך המומתין שהם מתודים, שכל המתודה יש לו חלק לעולם הבא, שכן מצינו בעכן (יהושע ז, יט) שאמר לו יהושע "בני שים נא כבוד לה' אלהי ישראל ותן לו תודה וגו' (שם כ) "ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי ולה' אלהי ישראל) וכתוב וכתוב וגו'. ומפני שכפר לו דוד", שנאמר (שם כה) "ויאמר דוד הושע נא בעדתנו ישכן בעבר ביום הזה", היום הזה אתה עכור לעולם הבא. ואם אינו אתה עכור לעולם הבא. ואם אינו יודע להתודות אומרים לו אמר תנא מיתתי בפרה על כל עונותי. רבי יהודה אומר אם היה יודע שהוא ממזם תנא מיתתי בפרה על כל עונותי חוץ מעון זה, אמרו לו חכמים לרבי יהודה אם כן יהו כל אדם אומרים כך כדי לנקות את עצמן מן הבריות ויוציאו לעז על הדיינים ועל העדים. **ג)** היה רחוק מבית הסקילה כעשרה אמות, מפשיטין אותו את בגדיו. היאיש מכסין אותו מלפניו ומאחריו, דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים היאיש נסקל מכסין אותה מלפניו ומאחריו, דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים היאיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה משום בזיונה. **ד)** בית הסקילה היה גבוה שתי קומות של אדם, והוא שש אמות, ועולין לשם הרוצה ושתי עדיו (רמב"ם), ומפיל מגשם לקרע, אחד מן העדים דוחפו על מתניו שלא ישפכ קרקנו ופניו למעלה, שאם שוכב קרקנו הוא מגבה יותר, נחפך שלו לבו הופכו על מתניו, אם מת בה בהפלה לבד יצא, ואין צריך לסוקלו באבנים, מדכתיב (שמות יט, יג) "כי סקול יסקל או ירה יירה" דלכתחלה בעינן תרוייהו, ומדכתיב "או" לחלק, אם מת בדחיה יצא. ואם לאו השני טוטל את האבן ונותנה שני לבו, ומפרש בגמרא אבן משא שני בני אדם נטלו שני העדים הראשון שומט את ידו והשני משליכו בכח, שעשנים המשליכין אחד מעכב את השני, אם מת בה יצא ואם לאו רגימתו בכל ישראל, שנאמר (דברים יז, ז) "יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו ויד כל העם באחרונה". כל הנסקלין נתלין דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים אינו נתלה אלא המגדף והעובד עבודה זרה, דכתיב ביה (במדבר טו, ל) "את ה' הוא מגדף". היאיש תולין אותו פניו כלפי העם, והאשה פניה כלפי הערב, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים היאיש נתלה ואין האשה נתלית. אמר להן רבי אליעזר, שמונים נשים שמעון בן שטח תלה נשים באשקלון. אמרו לו, שמונים נשים תלה ואין דנין שנים ביום אחד. כיצד תולין אותו, משקיעין את הזורה בארץ והערב יוצא ממנה, ומקיפה שתי ידיו זו על גבי זו ותולה אותו דרך שהתבחין עושין. ומתירה אותו מיד. ואם לן, עובר עליו בלא תעשה, שנאמר (דברים כא) לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו (ביום ההוא) כי קללת אלהים תלוי וגו'. כלומר, דהעץ שתולין אותו נקבר עמו מ"קבור תקברנו" מתירין אותו מיד. ואם לן עובר עליו בלא תעשה, שנאמר (שם) "לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו וגו' כי קללת אלהים תלוי וגו'", כלומר

משניות מבוארות מסכת סנהדרין פרק ז

לתגן שלא יחבל גרונו. שני העדים זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שפותח את פיו ומדליק את הפתילה של עופרת ומתיך אותה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו, דקלקין משני בני אהרן, דכתיב בהם (ויקרא ו, ו) "כל בית ישראל יבכו את השרפה", ולא נשרפו בפותיהם, דכתיב (שם ח) "ויעשם בכתנתם", אלא כמין שני חוטי אש נכנסו לתוך חוטמם ונשרפו שרפת נשמה וגוף קנים. רבי יהודה אומר אף הוא מת בידם, כלומר אם אתה עושה כן לפעמים הוא מת בידם בשעה שמושכין הדיבור אילך ואילך, ונמצא לא היו מקימין בו מצות שרפה אלא חנק, אם כיצד עושים פותחין את פיו בצבצת הינו במלקחיים שלא בטובתו אפילו אם אינו רוצה לפתוח בטובתו, ומדליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו. אמר רבי אליעזר בן צדוק מעשה בבת כהן אחת שזנתה, שמיתתה בשרפה, והקיפוה חבילי זמורות ושרפוה, אמרו לו חכמים עשו כך מפני שלא היה בית דין של אותה שעה בקי בדין, שהיו צדוקין שאין להם דורשין חכמים, וגזרה שלא יאמרו הרי הפסוק כמשמעו. **ג)** מצות הנחנקין מן מיתה מצות הנסקלין, כיצד יוצא בית דין מתיחין את האיש בסיף בדרך שהמלכות עושה, רבי יהודה אומר נוחל הוא זה שהורגו מנעמד ונופל אלא מניחין את האיש על הסדן עץ קצה שהוא תקוע בארץ וקוצץ בסופיה בסכין בדול, אמרו לו חכמים אין מיתה מנולת מן, שנראה שמקצצה בשר בהמה, ומפרש בגמרא דסוכר רבי יהודה דאסור בסיף משום "ובחקותיהם לא תלכו" (ויקרא יח, ג). וחכמים סברי דכיון דכיון סיף בתורה, דכתיב (שמות כא, כו) "נקם ינקם" דכתיב (ויקרא כו, כה) "חרב נקמת נקם ברית" לאו מינה ומינה נמרינן. מצות הנחנקין כיצד היו משקיעין אותו בזבל עד ארכובותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך בו צואר על צוארו, זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שנפשו יוצאה: **ד** אלו הן הנסקלין, הבא על האם, ועל אשת האב, ועל הבלה, ועל הזכור, ועל הבהמה, והאשה המביאה את הבהמה עליה, והמגדף, והעובד עבודה זרה, והנותן מזרעו למלך. (וסובר האי תנא מלך לאו עבודה זרה הוא, אלא מנהג הגויים, ולכך תני גם מלך וגם עובד עבודה זרה), ובעל אוב ויידעוני הם מפורשים להלן, והמחלל את השבת והמקלל אביו או ואמו בשם, והבא על נערה המארסה, והמסית את היחידים, והמדיח לרבים לעבוד עבודה זרה, והיינו מדיחי עיר הנידחת, והמכשף, ובן סורר ומורה.

פרק ז א) ארבע מיתות נמסרו לבית דין, סקילה שרפה הרג וחנק רבי שמעון אומר שרפה סקילה חנק ורגום, דסובר שרפה היא החמורה, וכן סובר חנק חמור מהרג, ואף על פי שלא כתיב בהדיא בתורה חנק, ארבע מיתות אמרה אמרי לה, וכל מיתה האמורה בתורה סתם אי אתה רשאי להחמיר עליו אלא לקולא עליו, יש שקראו בפרק הקדם עד כאן מצות הנסקלין. **ב)** מצות הנשרפין כיצד, היו משקעין אותו בזבל עד ארכובותיו, הינו עד ברכיו, כדי שלא יתחבך מצד לצד ותפל הפתילה לא בשרו לתוך הרכה וכרוך בו צואר, הינו שקושרין הסודר הקשה שבא לפתוח פיו, לתוך הרכה, כדי